



HBT-Socialdemokrater

FÖRSLAG PÅ
POLITISK PLATTFORM

1

2 **INNEHÅLLSFÖRTECKNING**

3

4	INLEDNING.....	2
5	INTERNATIONELL SOLIDARITET	3
6	ATT FÅ VARA DEN MAN ÄR.....	5
7	Trans.....	6
8	HIV.....	7
9	SAMHÄLLETS STRUKTURER.....	9
10	Det civila samhället.....	10
11	Idrott	10
12	Media och mångfaldens kulturpolitik.....	11
13	Hat, hot, trakasserier och våld	12
14	FAMILJ	13
15	EN SKOLA I VÄRLDSKLASS	15
16	ETT INKLUDERANDE ARBETSLIV	17
17		

1 INLEDNING

2 HBT-socialdemokrater är en del av den socialdemokratiska rörelsen som verkar för mångfald, jämlikhet
3 och likvärdighet mellan människor. Det sker genom våra syskonrörelser, inom socialdemokratiska partiet
4 och tillsammans med andra -organisationer i Europa och övriga världen. Förbundet har en lång historia
5 och upptogs som en officiell sidoorganisation till Socialdemokraterna 2015.

6 Vi är feministiska socialdemokrater som ställer klasskamp och hbtq-kamp sida vid sida. HBT-socialdemo-
7 krater arbetar aktivt med att belysa diskriminerande normer och maktordningar som motverkar alla män-
8 niskors möjligheter att leva sina liv i demokrati och frihet.

9 Vi erkänner och arbetar aktivt för att utrota rådande klasstruktur, patriarkala strukturer, könsmaktsord-
10 ningar, rasism och främlingsfientlighet, kapitalism och heteronormativitet. Individuella förutsättningar,
11 privilegier och positioner i samverkan med samhällsstrukturen påverkar vilka möjligheter och vilket mot-
12 stånd människor har och möter, därför är intersektionella perspektiv att betrakta människan och samhället
13 på, viktiga redskap för att uppnå förändringar och kunna göra skillnad.

14 Med queer inkluderar vi våra kamrater som definierar sig som queerpersoner. Med ett queert ifrågasät-
15 tande av normer som skaver, exkluderar eller tillintetgör strävar vi efter att skapa och vara lyhörda för
16 normkreativa förhållningssätt och innovationer.

17 Vi HBT-socialdemokrater älskar, vi älskar passionerat. Vår passion är att utveckla en bättre framtid genom
18 medvetet politiskt arbete såväl inom vårt parti, socialdemokraterna, som i det omgivande samhället. Också
19 inom hbtq-rörelsen återspeglas normativa maktordningar som stänger ute och osynliggör. Vår passion, vår
20 drivkraft är att slipa ned, lyhört bygga upp och inkludera våra kamrater i en snabbt växande folkrörelse. Vi
21 är en lärande organisation som utvecklar en socialdemokratisk politik som fler av oss får plats i.

22 Vårt mål är ett förbund där transpersoner, queerpersoner, homosexuella, bisexuella, intersexuella, femi-
23 nister, och heterosexuella står sida vid sida. Vårt mål är ett samhälle utan fördomar och diskriminering,
24 utan över- och underordning, utan klasskillnader, utan patriarkat, utan rasism och främlingsfientlighet,
25 queerfobi, rasism eller homo-, bi- och transfobi. Ett demokratiskt samhälle som slår vakt om människans
26 okränkbarhet och frihet, som baserat på socialdemokratiska kärnvärden kämpar för att låta framtiden
27 komma in.

28 Detta program innehåller de övergripande ställningstaganden som vårt förbund driver i vår strävan efter
29 ett mer öppet och välkomnande samhälle, det goda samhället.

1 INTERNATIONELL SOLIDARITET

2 Den svenska socialdemokratin har genom historien haft en stark solidaritet med omvärlden och en tydlig
3 röst i den internationella debatten. Vår privilegierade position medför möjlighet att påverka i internation-
4 ella sammanhang och samarbeten. Det är den svenska socialdemokratins ansvar och skyldighet att vara en
5 tydlig röst som står upp för alla människors lika värde och rätt. HBT-socialdemokrater är och skall vara
6 den skarpa eggen i ledande ideologiska diskussioner och har ett särskilt ansvar att verka för att hbtq-perso-
7 ners livsvillkor värnas, försvaras och stärks.

8 Antidemokratiska och främlingsfientliga krafter växer sig starkare. Med dem har situationen för hbtq-per-
9 soner försämrats. Det är vårt ansvar och vår rättighet att försvara det öppna samhället - att stå upp för ut-
10 satta personer och grupper. Marginaliseringar, inskränkningar i yttrandefriheten och åsidosättande av
11 mänskliga rättigheter sker i många delar av världen. Många länder har homofobin inskriven i lag genom
12 förbud mot samkönade relationer och handlingar. En del länder har till och med dödsstraff för samkö-
13 nade sexuella handlingar. Men intolerans och hat visar sig många gånger också genom våld mot hbtq-per-
14 soner och försök att hindra manifestationer. Det är därför viktigt att uppmärksamma alla dem som står
15 upp för acceptans och mänskliga rättigheter. Många gånger är deras arbete svårt och motståndet hårt.
16 Kampen för hbtq-personers rättigheter behöver omvärldens stöd. Sverige ska alltid vara en stark röst i
17 dessa frågor internationellt.

18 Sverige ska arbeta aktivt för hbtq-rättigheter. Sverige ska i sitt nationella och europeiska utvecklingssamar-
19 bete ställa krav på att mottagarna av svenskt bistånd respekterar och arbetar för att stärka hbtq-personers
20 mänskliga rättigheter.

21 Om den svenska socialdemokratin skall kunna stå upp för internationell solidaritet medför detta ett ansvar
22 att värna en generös flyktingpolitik med ett välkomnande mottagande av asylsökande och andra migranter.
23 Detta åtagande kräver att den nuvarande restriktiva mottagningspolitiken ändras, ett arbete med att säker-
24 ställa ett bra mottagande genomförs. Det kräver också ett arbete med att medvetet motverka den främ-
25 lingsfientlighet som nu växer sig starkare.

26 Den senaste tidens väpnade konflikter och intolerans har fått som konsekvens att många människor är på
27 flykt. Det har tydliggjort behovet av en bred internationell samverkan för att motverka orsakerna till flykt
28 och garantera ett humant och säkert mottagande, i synnerhet för kvinnor, barn, hbtq-personer och andra
29 utsatta grupper. Detta kräver ett medvetet arbete på alla politiska nivåer.

30 För att förverkliga HBT-socialdemokraters vision om det goda samhället globalt, krävs samverkan mellan
31 de socialdemokratiska internationella organisationerna så som PES, Progressive Alliance, Rainbow Rose
32 och den internationella fackföreningsrörelsen. Politiskt påverkansarbete ska ske i samtliga FN-organ,
33 Europarådet och Europaparlamentet, EU kommissionen och andra relevanta EU-organ.

34 Det finns länder som vägrar den som har HIV att komma in i landet. Detta är diskriminerande och är nå-
35 got som Sverige i alla bilaterala kontakter, då det är relevant, ska ta upp till diskussion. Det samma gäller
36 sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter hand-
37 lar om alla människors rätt att bestämma över sina egna kroppar och sexualitet, om tillgång till kunskap
38 och rådgivning om sexualitet och reproduktion, skydd mot HIV och sexuellt överförbara könssjukdomar
39 och tillgång till preventivmedel samt rätten till abort.

1 Det finns en stark främlingsfientlighet utbredd i landet som till stor del beror på en politik som lett till att
2 de som flytt eller migrerat till Sverige inte haft möjlighet att inkluderas på goda villkor i vårt samhälle och
3 att kulturmötesplatserna är få. Denna uppdelning måste brytas. Segregation som är en del i det som för-
4 stärker främlingsfientligheten och leder till utanförskap måste motverkas. Det räcker inte med detta. Det
5 krävs också ett framtagande av särskilda strategier för ett aktivt motverkande av främlingsfientlighet.

6 **HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:**

- 7 • HBT-socialdemokrater och socialdemokratin ska vara en stark röst för och försvara hbtq-rättig-
8 heter i samtliga FN-organ och andra mellanstatliga internationella organ.
- 9 • HBT-socialdemokrater och socialdemokratin verkar för att FN upprättar en internationell kon-
10 vention om avskaffandet av all diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet och
11 könsuttryck
- 12 • Hbtq-frågor lyfts fram strategiskt i utvecklingsarbetet. Biståndsinsatserna för hbtq-rättigheter bör
13 öka
- 14 • HBT-socialdemokrater och socialdemokratin anordnar en internationell konferens på toppnivå
15 med fokus på att stärka hbtq-personers rättigheter
- 16 • Säkra lagliga vägar att söka asyl i Sverige och EU och värna asylsökande hbtq-personer
- 17 • Hbtq-flyktingar tillförsäkras en rättvis och rättssäker behandling inom ramen för EU:s gemen-
18 samma asylsystemet
- 19 • EU:s diskrimineringslagstiftning ska förstärkas, där målet är en sammanhållen lagstiftning som
20 omfattar alla diskrimineringsgrunder och gäller även utanför arbetsmarknaden
- 21 • En särskild strategi för motverkande av rasism och främlingsfientlighet tas fram och en nationell
22 samordnare utses med uppdrag att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.
- 23 • Registrerat partnerskap och samkönade äktenskap ska erkännas i hela EU och samkönade pars
24 fria rörlighet kan där igenom möjliggöras i praktiken
- 25 • EU-kommissionen, EU:s medlemsstater och relevanta EU-organ utarbetar tillsammans en över-
26 gripande handlingsplan som garanterar mänskliga rättigheter för hbtq-personer
- 27 • HBT- Socialdemokraterna och socialdemokratin ska agera för att förmå länder som nekar männi-
28 skor som lever med HIV inresa, att ändra reglerna här om.

1 ATT FÅ VARA DEN MAN ÄR

2 HBT- Socialdemokraternas politik handlar om rätten och möjligheten att få leva sitt liv utan begräns-
3 ningar. Vår politik handlar om människors rätt till identitet, rätt att leva, rätt till sina kroppar och rätt till
4 sin sexualitet, oavsett om du identifierar dig som transperson, queerperson, intersexuell, bisexuell, homo-
5 sexuell, eller heterosexuell. Vi strävar efter ett samhälle där människors identitet inte ses som ett hinder
6 när man avviker från normen, utan tvärtom ses som tillgångar i ett öppet och välkomnande samhälle. Det
7 handlar om rätt till kärlek, rätt att älska.

8 Det är en mänsklig rättighet att själv få identifiera sig och det är en mänsklig rättighet att ha möjlighet att
9 få leva sitt liv helt och fullt. Människan ska vara fri att utvecklas som individ, råda över sitt eget liv, forma
10 sin tillvaro efter egna önskningar och kunna påverka samhället. Denna frihet ska gälla alla. Därför är jäm-
11 likhet frihetens förutsättning och ett gemensamt ansvar för samhället att säkerställa.

12 Vårt samhälle ska vara öppet och rustat för att möta alla människor. De flesta hbtq-personer har god
13 hälsa, men trots det har en större andel av hbtq-personer sämre hälsa än den övriga befolkningen. En av
14 anledningarna är att hbtq-personer möts av fördomar och kränkningar och det påverkar hälsan. Hbtq-per-
15 soner är mer exponerade för fysiskt och psykiskt våld. Det blir extra tydligt när vi tittar på transungdomar.
16 Självmodstankar och självmordsförsök är vanligare bland hbtq-ungdomar än bland heterosexuella i
17 samma ålder. Det är allvarligt och dessa varningssignaler måste tas på allvar. Ett tillåtande och inklude-
18 rande samhälle kommer att påverka hbtq-personers hälsa positivt.

19 Brukare av vård och omsorg ska bemötas med respekt och professionalism. Det är viktigt att känna sig
20 trygg och väl mottagen när man söker vård och när man får omsorg. För att uppnå professionell och kor-
21 rekt behandling behöver anställda inom hälso- och sjukvården, psykiatri, barn- och äldreomsorgen samt
22 de som arbetar som personliga assistenter öka sina kunskaper om hbtq-personers livssituation. God vård
23 och omsorg kräver hbtq-kompetens och ett medvetet arbete kring jämlikhet i vården. Kunskaper kring
24 hbtq behöver öka såväl vad gäller forskning kring hbtq-personers hälsa, som kunskaper kring hur man
25 möter grupperna kvinnor som har sex med kvinnor (KSK) och män som har sex med män (MSM).

26 HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:

- 27 • Vård- och omsorgspersonal ska ha god kompetens i vård och bemötande.
- 28 • En särskild satsning skall genomföras för att öka kunskaper för barnmorskor och gynekologisk
29 personal om grupperna kvinnor som har sex med kvinnor (KSK)
- 30 • Mottagningar med inriktning män som har sex med män (MSM) ska finnas i hela landet.
- 31 • Stimulera ökad forskning kring hbtq-personers hälsa.
- 32 • Hbtq-personers hälsa följs upp och belyses när folkhälsoundersökningar görs
- 33 • Uppdra till en myndighet att vara tillsynsmyndighet för jämlikhetsarbetet inom vården

1 **TRANS**

2 Många transpersoner upplever diskriminering och kränkningar i samhället av bland annat skola, vård, ar-
3 betsförmedling och socialtjänst. De är även missnöjda med polisens bemötande vid anmälan av över-
4 grepp. Det är en mänsklig rättighet att själv få definiera sin könsidentitet utan att bli utsatt i vårt samhälle.

5 Transungdomar behöver lika mycket som andra ungdomar få tillgång till sin identitet, känna sig bekräftade
6 och ha möjlighet att legitimera sig utan att riskera att få sin historia offentliggjord. Det går inte i dag, ef-
7 tersom byte av juridiskt kön inte tillåts.

8 Transpersoner har inte lika tillgång till utbildning och arbete, eftersom de inte har tillgång till intyg och be-
9 tyg med sina nya personuppgifter. Behövs intyg med nya personuppgifter är individen hänvisad till tidigare
10 arbetsgivares och skolors goda vilja.

11 Vården för personer som upplever ett starkt behov av att korrigera kroppen efter den upplevda könsiden-
12 titeten har i dag stora brister. Det saknas nationell samsyn kring stora delar av vården, socialstyrelsens
13 kunskapsstöd används inte fullt ut i hela landet, vårdköerna är långa och alla behandlingsmetoder erbjuds
14 inte i hela landet. De som söker vård rapporterar om stora bemötandeproblem och brister i kommunikation
15 och samråd med patienten. Trots att det finns rättigheter gör utredningsrutinerna och svårigheterna att
16 byta läkare att individen känner sig utlämnad i vården. Särskilt utsatta är de minderåriga. Oavsett var du
17 bor skall du ha tillgång till god könskorrigering vård.

18

19 **HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:**

- 20 • Att transpersoner ska omfattas av samhällets skydd i lag på samma sätt som homosexuella och
21 bisexuella, därför bör lagen om hets mot folkgrupp kompletteras till att omfatta även könsuttryck
22 och könsidentitet.
- 23 • Den könskorrigering vård ska vara god och tillgänglig i hela landet.
- 24 • Kartläggning av hur sökande uppfattar dagens utredningsförfarande och vilka förbättringar som
25 kan göras.
- 26 • Unga transpersoner måste prioriteras i vårdköerna.
- 27 • Vårdköerna för de som är i behov av könskorrigering vård måste kortas.
- 28 • Oavsett ålder ska alla ha rätt att byta juridiskt kön.
- 29 • Det bör tillsättas en utredning om könsneutrala personnummer.
- 30 • HBT-socialdemokrater aktivt verkar för att tredje kön skall införas.
- 31 • Det ska inte finnas några krav på viss medicinsk eller kirurgisk behandling för att få byta juridiskt
32 kön.
- 33 • Den egna definitionen måste vara avgörande för i vilken grad man vill korrigera sitt kön i syfte att
34 harmoniera sin kropp med sin självupplevda könsidentitet.
- 35 • Socialstyrelsens kunskapsråd används i hela landet och att samtliga landsting har en egen hand-
36 lingsplan gällande transvården.
- 37 • Transpersoner som byter juridisk könstillhörighet ska ges rätt att erhålla nya skolbetyg och arbets-
38 intyg i de nya personuppgifterna.

POLITISKT PLATTFORM

1 HIV

2 Samhällets uteslutande normer leder till utanförskap och ojämlikhet, men de leder också till bildandet av
3 subkulturer. Detta är i sig inte alltid negativt. Genom att hbtq-personer har slutit sig samman har vi har
4 lyckats genomdriva förbättringar i våra livsvillkor. Baksidan av utanförskapet är att det lett till en isolering
5 och till att HIV är överrepresenterat i gruppen män som har sex med män (MSM). Detsamma gäller andra
6 grupper som exkluderas i samhället, till exempel människor som injicerar droger, migranter, unga vuxna
7 och personer som säljer sex mot ersättning.

8 Sverige har en av de mest repressiva lagstiftningarna i världen som rör personer som lever med HIV. För
9 detta har Sverige kritiserats internationellt. Lagstiftningen gör rättsläget osäkert för den som bär på HIV-
10 viruset och är kontraproduktiv ur ett preventionsperspektiv.

11 Den som bär på HIV-viruset måste enligt nuvarande regler och lagar informera sin sexpartner om detta.
12 Det fulla ansvaret ligger på den som är HIV-positiv medan den som är HIV-negativ eller inte vet om sin
13 HIV-status inte har något ansvar. Smittskyddslagen innebär också att en smittskyddsläkare godtyckligt kan
14 besluta om att en person som bär på HIV-viruset till tvångsvård på obegränsad tid om hen inte följer
15 smittskyddsläkarens förhållningsregler.

16 Informationsplikten invaggar många i falsk trygghet. Så länge den en har sex med inte säger något om att
17 hen är HIV-positiv förmodas personen vara HIV-negativ. Nysmittade är som mest smittsamma och kän-
18 ner ofta inte till sin HIV-status. Informationsplikten är därför verkningslös och kontraproduktiv. Det
19 måste anses vara alla inblandade sexpartners ansvar att skydda sig.

20 Den som lever med HIV och som inte informerar sin sexpartner, eller inte följer smittskyddsläkarens för-
21 hållningsregler, kan bli tvingad till tvångsvård på i princip hur lång tid som helst. Tvångsvård enligt smitt-
22 skyddslagen är en ren klasslag eftersom den bara tillämpas på invandrare, sexarbetare och missbrukare.
23 Det är personer som befinner sig längst ner på samhällets botten.

24 Detta är förkastligt och ovärdigt ett civiliserat samhälle som påstår sig värna mänskliga rättigheter. Den
25 som medvetet sprider smitta begår en brottslig handling och ska dömas i enlighet med gällande rätt.

26 Gruppen nysmittade ökar världen över, inte minst gäller detta män som har sex med män (MSM). Det be-
27 hövs mer pengar till metodutveckling och handlingsinriktade preventionsåtgärder för att åter kunna
28 minska antalet nysmittade i Sverige.

29 Vi måste också aktivt arbeta med den sociala situation som samtliga som lever med HIV i sin vardag och
30 aktivt motverka diskriminering och utanförskap.

31 Frågan om blodgivning för gruppen män som har sex med män (MSM) har varit uppe till debatt under
32 många år. Det är viktigt att slå fast att blodgivning inte är en mänsklig rättighet utan en möjlighet. Reg-
33 lerna för blodgivning och organdonation ska ta hänsyn till risken för spridning av HIV och vara utfor-
34 made så att patientsäkerheten kommer främst. Vi menar mot bakgrund av det stora behovet av blod och
35 dagens moderna mätmetoder, att karenstiden gruppen män som har sex med män (MSM) och kvinnor
36 som haft sex med män som har sex med män (MSM) bör anpassas till karenstiderna för personer som vis-
37 tats i ett land med blodsmitta.

38 Internationellt måste den globala kampen mot HIV och AIDS intensifieras. Sveriges hållning i internat-
39 ionella sammanhang ska vara tydlig - prevention och behandling skall bygga på vetenskap och evidens och
40 finnas tillgänglig för alla.

1 **HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:**

- 2 • Aktivt arbete för att minska stigmatisering och diskriminering av personer som bär på HIV.
- 3 • Informationsplikten ska avskaffas.
- 4 • Möjligheten att spärra in personer som bär på HIV för tvångsvård på i princip obestämd tid ska
5 avskaffas.
- 6 • Det skall finnas tillräckligt med medel till HIV-preventiva insatser och utveckling av nya prevent-
7 ionsmetoder i hela landet.
- 8 • Vården och behandlingen för människor med HIV-prevention skall utgå från den moderna forsk-
9 ningen.
- 10 • Aktivt motverka social stigma och diskriminering gentemot personer som lever med hiv.
- 11 • HBT-socialdemokrater och socialdemokratin skall vara en tydlig röst i FN för att den globala
12 kampen mot HIV och AIDS skall bygga på vetenskap och evidens.

1 SAMHÄLLET'S STRUKTURER

2 Vårt mål är ett samhälle utan över- och underordning, utan klasskillnader, patriarkat, rasism eller homo-,
3 bi-, trans- och queerfobi, ett samhälle utan fördomar och diskriminering. Där är vi inte idag. Vi är många
4 hbtq-personer, inte minst på mindre orter, som upplever att det är svårt att vara öppen med vår läggning,
5 könsuttryck, könsidentitet och normbrytande. Det är viktigt att hbtq-personer kan leva och verka i hela
6 landet. För det krävs det att kommuner, regioner och landsting ser till att tillvarata alla invånares rättighe-
7 ter. Därför behövs kunskaper och åtgärder.

8 Alla kommuner, regioner och landsting måste jobba aktivt för att motverka fördomar, diskriminering och
9 kränkningar av hbtq-personer. Det är viktigt att beslutsfattare aktivt inkluderar hbtq-perspektiv i besluts-
10 processerna.

11 HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:

- 12 • Regioner, kommuner och landsting ska ta fram en handlingsplan för att öka hbtq-kunskapen
13 inom de egna verksamheterna samt genomföra aktiva åtgärder för att öka hbtq-personers möjlig-
14 het att leva öppet.
- 15 • Samtliga regioner och landsting ska ha en handlingsplan för transpersoners hälsa och sjukvård.
- 16 • Alla kommuner, regioner och landsting ser över relevanta styrdokument, så att de också innehåll-
17 ler skrivningar om diskrimineringsgrunden sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck.
- 18 • Könsneutralt språk ska tillämpas i offentliga handlingar och dokument och användandet av
19 könsneutrala pronomen förordas när icke-könsspecificerade personer eller personer som föredrar
20 ett könsneutralt pronomen avses.
- 21 • En utredning tillsätts gällande hbtq-personers hela livssituation i samhället, med analys och för-
22 slag till åtgärder.
- 23 • Ett nationellt kunskapscenter för hbtq-frågor skapas och får i uppdrag att särskilt bevaka trans-
24 personers rättigheter samt initiera och följa upp forskning om transpersoner. Mer forskning om
25 hbtq-personers livssituation – historiskt, nutida och framtida – ska stimuleras och initieras..

1 **DET CIVILA SAMHÄLLET**

2 Många hbtq-personer möter motstånd i samhället eftersom vi bryter normer. Samhället med offentlig
3 sektor och lagar och förordningar påverkas också av och utvecklas genom det civila samhället. Kultur, för-
4 eningsliv, folkrörelser, trossamfund, idrottsrörelse och media bär uppgiften att inkludera också det norm-
5 kreativa och att värna mångfald.

6 Folkrörelserna, föreningslivet och idrottsrörelsen spelar en viktig roll för att kanalisera det frivilliga sam-
7 hällsengagemanget. De har ett stort ansvar i motverkandet av diskriminering i mötet mellan människor
8 med olika bakgrund, förutsättningar och erfarenheter.

9 Det är på samhällets alla nivåer vi skapar förutsättningar för det öppna samhället, där alternativ till det
10 normativa får självklar plats. Garanterade stöd till hbtq-organisationer är helt avgörande för att vi ska
11 kunna bedriva vår verksamhet på lika villkor som det övriga föreningslivet.

12 Religion och livsåskådning får aldrig inkräkta på mänskliga rättigheter och inte heller vändas mot någons
13 könsidentitet, könsuttryck eller sexuella läggning. Trossamfund är en viktig del av livet för många oavsett
14 genus, kön, läggning eller livsstil. Människors möjlighet att vara delaktiga inom trossamfund eller andra
15 livsåskådningsorganisationer ska inte begränsas av brott mot heteronormer och odemokratiska maktord-
16 ningar.

17 Gemensamt för all verksamhet som uppstår samhällsstöd är att kravet på respekt för alla människors lika
18 värde och rättigheter uppfylls. Att verksamheten och människorna i den inte diskriminerar, förringar eller
19 förtrycker det som avviker från majoritetsnormer.

20 **HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:**

- 21 • Hbtq-organisationer ska garanteras samhällsstöd på samma villkor som det övriga föreningslivet.
- 22 • Föreningar som erhåller samhällsstöd ska aktivt arbeta mot att diskriminering av hbtq-personer
23 förekommer.
- 24 • Det skall inte ges samhällsstöd till föreningar och organisationer som inte respekterar mänskliga
25 rättigheter.
- 26 • Genomföra en gemensam insats mellan föreningslivet, staten och hbtq-personers intresseorgani-
27 sationer för att öka öppenheten inom trossamfunden
- 28 • Ett särskilt ansvar att motverka diskriminering åligger de stora folkrörelserna.
29

30 **IDROTT**

31 I idrottens värld finns det mycket att göra kring attityder och värderingar när det gäller hbtq-frågor. Många
32 hbtq-personer väljer att inte delta i idrottsrörelser eller att inte vara öppna med sin sexuella läggning, kön-
33 sidentitet eller könsuttryck på grund av rädsla för att bli utsatta. Ingen ska behöva välja bort idrotten för
34 att de bryter mot heteronormer.

35 **HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:**

- 36 • Idrottsrörelsen ska inom sig arbeta aktivt mot diskriminering.
- 37 • Idrottsrörelsen, främst den del som rör barn och ungdomar, ska ha ett speciellt ansvar för att ar-
38 beta för inkludering.
39

POLITISKT PLATTFORM

1 MEDIA OCH MÅNGFALDENS KULTURPOLITIK

2 Fria och självständiga medier är grunden för ett demokratiskt samhälle. Hbtq-personers yttrandefrihet och
3 möjlighet att komma till tals och synas är av avgörande betydelse för det fria ordet och för att kunna vara
4 med och bilda opinion och skapa förändring i samhället. Därför är det viktigt att det finns utrymme i me-
5 dierna för detta, men också att det finns nischade medier med fokus på dessa frågor. Detta är av betydelse
6 både för individen och samhällsdebatten i stort. Men vi ser också ett fortsatt stort behov av att öka hbtq-
7 kompetensen och bryta heteronormativiteten i medierna som stort.

8 En socialdemokratisk kulturpolitik gynnar alla medborgare och är resistent odemokratiska begränsningar.
9 Det är en politik som ser den mångfald som finns och omfamnar den. En politik som skapar förutsätt-
10 ningar för ett rikt kulturliv som också innesluter hbtq-personers behov, berättelser, drömmar och erfaren-
11 heter. Kulturen har stor kraft att påverka attityder och värdering, öka kunskap och förståelse och skapa
12 insikt. Samhällets ansvar är att skapa förutsättningar också för de kulturyttringar som ligger utanför
13 heteronormativ misogyni, som skiftar i andra färger än huvudfäran. Som ifrågasätter och visar på alterna-
14 tiva sätt att vara och leva. Ett rikt kulturliv är betydelsefullt ur många perspektiv, som ett sätt att gestalta
15 och tala om andra liv och erfarenheter, att påverka samhället och skapa förändring. Att verka för att vi
16 möter varandra, oavsett bakgrund och drömmar, med respekt.

17 Det är viktigt att synliggöra hbtq-perspektivet inom kulturen. Det är angeläget att vår historia ur ett hbtq-
18 perspektiv lyfts fram, dokumenteras, kulturellt levandegörs och blir tillgängligt. De kulturella uttryck som
19 finns inom film, teater, konst och litteratur är värdefulla. Att synliggöra hbtq-personers samtid och historia
20 inom konst och kultur har ofta byggt på civila initiativ. Det är viktigt att de offentliga institutionerna i all
21 offentlig bidragsgivning på kulturområdet säkerställer att de nationella kulturpolitiska målen uppnås. Att
22 mångfaldig kultur understöds och upprätthålls rikt och levande. En kultur som självklart inbegriper hbtq-
23 personer.

24 HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:

- 25 • Public service ska ha ett särskilt ansvar att lyfta hbtq-perspektiv i sin verksamhet
- 26 • Hbtq-perspektivet lyfts fram inom kulturpolitiken
- 27 • Kulturmyndigheter ska ha ett tydligt uppdrag att främja kultur – på statlig, landstings/regional
28 och kommunal nivå – som har koppling till hbtq-samhället.
- 29 • Kulturinstitutioner blir bättre på att tillvara hbtq-personer i historiebegrivningen och synliggöra
30 hbtq-personer.

1 HAT, HOT, TRAKASSERIER OCH VÅLD

2 Det är oerhört viktigt att alla människor upplever sig sedda, respekterade och trygga i samhället. Hbtq-personer har i dagsläget ett lägre förtroende för polis och rättsväsende än övriga samhället samtidigt som vi som grupp, är särskilt utsatta.

5 Brott mot hbtq-personer beror på fördomar och fientliga attityder. Fördomar är en social konstruktion som frågar efter bekräftelse, bekräftelse av det normativa som i sin tur cementerar utanförskap. Såväl hatbrott mot enskilda och hets mot folkgrupp skadar samhället, skrämmer hela grupper till tystnad och hotar allvarligt demokratin. De skrämmer också många hbtq-personer från att leva öppet. Många som utsätts för hatbrott avstår från att anmäla. Det bottnar ofta i en rädsla för att bli föraktfullt bemött av samhället.

10 Hatbrott med rasistiska, främlingsfientliga, hbtq-fobiska motiv måste uppmärksammas och prioriteras högre av rättsväsendet. Rättsväsendet behöver bli bättre på att hantera hatbrott, även hbtq-personer måste kunna känna sig trygga i samhället. Samhället måste också bli bättre på att bemöta och stödja brottsoffer och deras anhöriga. Både rättsväsendet och brottsofferjourerna behöver ges mer kunskap om hbtq-personers livssituation och grunden till homo-, bi-och transfobi.

15 Det behövs också mer forskning kring hatbrott mot hbtq-personer och forskning kring bakgrunden till hatbrott, hbtq- fobin. Särskilt ont är det om forskning kring hatbrott mot transpersoner och transfobi. Mer förebyggande insatser behövs då det är samhällets ansvar att inte bara beivra de hatbrott som sker utan också kraftfullt verka för att de inte ska ske.

19 Hbtq-personer är också förövare och gärningsmän. Brott som begås i nära relationer inom hemmets väggar är alltid oacceptabla. Oavsett könsidentitet, könsuttryck, genus eller sexuell läggning. För att korrekt bemöta brottsoffer och deras anhöriga, effektivt utreda hbtq- foba brott och lagföra gärningsmän krävs att rättsväsendets anställda har kännedom och kunskap om hbtq-personers livssituation och grunden till hbtq- fobi.

24 Hbtq-personer som är intagna i kriminal-, fri- och ungdomsvård har rätt att bli bemötta med respekt för hela sin person. Att vara frihetsberövad är en stor påfrestning och det är viktigt att de hbtq-personer som begått brott inte får en extra börda till sina straff på grund av diskriminering från personal eller hot om våld och utfört våld från andra intagna.

28 HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:

- 29 • Rättsväsendets hbtq-kompetens ska vara hög i hela landet.
- 30 • Mer resurser för prevention mot och utredning av hatbrott mot hbtq-personer.
- 31 • Hatbrott och hbtq-personers livssituation ska uppmärksammas i polisutbildningen.
- 32 • Transpersoner ska uttryckligen omfattas av lagstiftningens skydd mot hets mot folkgrupp och av straffskärpningsregeln vid hatbrott.
- 34 • Myndighetsansvar utpekats för att följa forskning om hatbrott på hbtq- fobisk grund.
- 35 • Kondomer ska finnas lätt tillgängliga i kriminal- och ungdomsvården.
- 36 • Att det ska ses som en försvårande omständighet vid straffmätning om motivet till ett brott är att kränka en person på grund av dennes könsidentitet
- 37
- 38 • Öka kunskaperna inom rättsväsendets myndigheter kring hatbrott riktade mot hbtq-personer

1 FAMILJ

- 2 Familjelivet utgör en trygghet i en ibland orolig värld. Det är varje människas rättighet att själv få definiera
3 sin familj. En friare och bredare syn på vad som utgör en familj berikar samhället och underlättar den en-
4 skildes möjligheter att välja en familjebildning som passar de egna behoven. Samtidigt är det en självklar
5 rätt att välja att inte bilda traditionella familjer och en bredare syn kring familjebildning är nödvändig i
6 stort. Vikten av barnperspektiv och barnens bästa är centralt för HBT-Socialdemokrater. Vi anser att oav-
7 sett vem en är har en ingen faktisk rätt att bli förälder, däremot har samtliga barn rätt till goda föräldrar.
- 8 Enligt svensk lagstiftning har även samkönade par rätt att adoptera barn. Det är dock ett problem att få
9 länder, om några alls, tillåter samkönade par att adoptera. Sverige måste fortsätta arbetet för att påverka
10 fler länder att tillåta samkönade par att adoptera.
- 11 I dag blir föräldrar i ett samkönat äktenskap som skaffar barn utan hjälp av den svenska sjukvården diskri-
12 minerade eftersom endast kvinnan som fött barnet blir juridisk förälder. Den andra mamman måste
13 ansöka om adoption. Barnet har då bara en juridisk förälder fram till dess att adoptionen är klar. Detta
14 skapar en otrygg start för den nya familjen. Barn har en självklar rätt till båda sina föräldrar och rätt till
15 vetskap om sin bakgrund.
- 16 Det är orimligt att barn som växer upp i hbtq-familjer ska ha ett sämre rätts- och familjeskydd än andra
17 barn. Därför är det ur ett barnrättsperspektiv viktigt att säkerställa att barn med fler än två sociala föräld-
18 rar ges lika tillgång till alla dessa föräldrar och därför måste dagens begränsning till två vårdnadshavare av-
19 skaffas.
- 20 Målet för all lagstiftning, oavsett politikområde, är att den ska vara jämlik och könsneutral. Ingen juridisk
21 skillnad ska finnas mellan vare sig hbtq-personers eller andras möjligheter att bli föräldrar. Det gäller även
22 vid insemination och adoption.
- 23 Ett traditionellt värdmoderskap innebär att en kvinna föder ett barn åt någon annan. Värdmoderskap kan
24 vara ett alternativ till adoption. Men det finns svårigheter som har tydlig koppling till klass och kön. I vissa
25 länder har det börjat växa fram en verksamhet där fattiga och utsatta kvinnor föder barn på beställning åt
26 rika barnlösa par. Detta är oetiskt och oacceptabelt. Kvinnor och barn är inte handelsvaror.
- 27 I Sverige är värdmoderskap inte tillåtet. Trots det finns det barn i Sverige som har fötts genom värdmo-
28 derskap och deras legala familjesituation är oklar. Vid ett altruistiskt värdmoderskap utgår endast ersätt-
29 ning för värdmoderns reella kostnader i och med värdmoderskapet. Genom att möjliggöra altruistiskt
30 värdmoderskap i Sverige kan vi skapa en trygg process här hemma och motverka exploatering av utsatta
31 kvinnor.
- 32 Det finns också en typ av värdmoderskap som innebär att hälften av arvsmassan kommer från de blivande
33 föräldrarna. Det handlar dels om när en kvinna insemineras med sin mans sparade ägg i ett par där man-
34 nen har en transbakgrund. Det handlar också om lesbiska par som donerar ägg till varandra. I båda fallen
35 tillförs spermier utifrån. I dag räknas båda dessa exempel enligt lagen som förbjudna former av värdmo-
36 derskap. Detta omöjliggör för en del familjer att skaffa barn på lika villkor.
- 37 Alla barn och unga ska mötas med respekt, ha lika möjligheter och känna trygghet oavsett familjebakgrund
38 och föräldrarnas sexuella läggning eller könsidentitet och könsuttryck. Även den egna identiteten ska mö-
39 tas med kunskap och respekt. Unga hbtq-personer behöver bli bekräftade och ges möjligheter att utveck-
40 las på samma villkor som andra ungdomar.

1 Vi utsätts alla för stereotypa och begränsande hetero-, funktions-, kropps- och vithetsnormer. Barn fostras
2 in i traditionella könsroller med traditionella könsuttryck. Barn förväntas växa upp som könsnormativa
3 och heterosexuella och också ha föräldrar som inte bryter heteronormen.

4 Det är viktigt att samhället visar respekt för barns och ungdomars personliga utveckling, inte minst när det
5 gäller kön, könsidentitet, könsuttryck och sexuell läggning. Ungdomar måste få möta en vardag fylld med
6 respekt, tillit och trygghet från vuxenvärlden. De barn och ungdomar som upptäcker att de bryter mot
7 köns- och heteronormer behöver både utrymme, stöd och möjlighet till positiva speglingar i sin identitets-
8 utveckling och slippa känna rädsla inför omgivningens reaktioner. Därför är det viktigt att förskolan, sko-
9 lan, fritidsverksamheter och de vårdmottagningar som riktar sig till unga har kunskap och förmåga att
10 möta unga hbtq-personer och fånga upp vilken relevant support eller insats som är hjälpsam. Våra frågor
11 är inte ett särintresse. Hbtq-frågor är en fråga om mänskliga rättigheter.

12 **HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:**

- 13 • Könsneutral föräldrapresumtion införs
- 14 • Det skall vara möjligt med fler än två vårdnadshavare för barn.
- 15 • En lagstiftning som tillåter altruistiskt vårdmoderskap skall komma till stånd.
- 16 • Alla landsting/regioner ska ha samma regler för insemination för lesbiska och båda kvinnorna ska
17 kunna insemineras.
- 18 • Viljan att skaffa egna biologiska barn ska inte anses försvårande för att erhålla könskorrigering
19 vård eller ny juridisk könsidentitet.
- 20 • Sverige aktivt ska arbeta för att fler länder ska öppna upp för att samkönade par ska få adoptera
- 21 • Föräldraförsäkringen anpassas till olika familjekonstellationer

1 EN SKOLA I VÄRLDSKLASS

2 Alla barn och ungdomar har rätt att, redan från förskolan och sedan under hela resterande skoltiden, få
3 relevant information om olika sexuella läggningar, könsuttryck och sätt att förhålla sig till könsidentitet.
4 Alla anställda i skolan måste därför ha kompetens att möta alla ungdomar. Det är så vi skapar världens
5 bästa skola.

6 Målet är en skola som är fri från fördomar, moralism och okunskap som kränker grundläggande mänskliga
7 rättigheter och de socialdemokratiska kärnvärdena. Det är därför orimligt att tillåta skolor på konfessionell
8 grund.

9 Alla elever ska ha rätt till sex- och samlevnadsundervisning - undervisning om olika sätt att se på kön, ge-
10 nus och sexualitet. Skolans läromedel ska ge god kunskap och insikt om hbtq-personers situation. Under-
11 visningen i skolan måste tydligare ta upp dessa frågor i syfte att motverka fördomsfulla attityder och
12 främja sexuell hälsa. Ungdomars sexualitet bör bejakas, istället för att moraliseras och tabubeläggas.

13 Förskolan, grund- och gymnasieskolan ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt. Detsamma skall även
14 gälla på såväl vuxenutbildningar och folkhögskolor. I hela utbildningsväsendet ska det finnas ett heltäck-
15 ande skydd mot diskriminerande behandling av barn, elever och personal. Detta måste också omfatta ett
16 krav på åtgärder även mot diskriminering på grund av könsöverskridande identitet eller uttryck.

17 Skolan är barns och ungdomars arbetsplats. Det är viktigt att under trygga former få ta till sig kunskap, bli
18 behandlad med respekt och få vara den man är. Det är också grundläggande att bli respekterad för den
19 egna identiteten, sin familjebakgrund och föräldrars sexuella läggning eller könsidentitet och könsuttryck.
20 Unga hbtq- personer behöver bli bekräftade och ges möjlighet att utvecklas. Resan från barn- till vuxen-
21 världen kan vara besvärlig och det är viktigt med en trygg vuxenvärld omkring sig. De ungdomar som vet
22 att de är personer har dessutom ofta en särskilt jobbig situation, både vad gäller att känna sig trygga i sin
23 identitet men också av rädsla för omgivningens reaktioner. Det är viktigt att få möta vuxna inom skolans
24 värld som har kompetens att möta hbtq-ungdomar.

25 Arbetet mot mobbning, kränkningar, trakasserier och diskriminering i skolan måste stärkas. Lärare och
26 annan skolpersonal behöver få kunskap och kompetens för att förebygga mobbning och hantera mob-
27 bingsituationer och systematiskt arbeta för en öppen och välkomnande skola. En ”lex Sarah” ska införas
28 som innebär att på alla skolor – oavsett huvudman – har personalen en skyldighet att rapportera missför-
29 hållanden som mobbning, kränkningar och trakasserier eller om läroplanen eller värdegrunden inte följs..
30 Denna rapportering skall ske till kommunen på ett snarligt sätt som sker när det gäller missförhållanden
31 inom vården. En skärpning av lagen om skolors skyldighet att agera mot kränkningar bör införas, så att
32 skolor blir skyldiga att få stopp på mobbning inom en viss tidsperiod.

33 Universitet och högskolor spelar en viktig roll för normerna i ett samhälle, både genom att utgöra en platt-
34 form för samhällsdebatt och genom de värderingar och kunskaper som ges till framtida yrkesverksamma,
35 via deras utbildning. Det är viktigt att lärosätena tar sitt ansvar som demokratiska mötesplatser för debatt
36 och har ett normkritiskt perspektiv när de planerar evenemang öppna för allmänheten eller agerar i utbild-
37 ningspolitiska frågor. Högre utbildning ska innehålla obligatoriska moment med hbtq-kunskap och norm-
38 kritik där detta är relevant i det framtida yrket. Särskilt viktigt är detta i utbildningar till yrken inom vård,
39 social service, pedagogik och rättsväsende. Det är viktigt att universitet och högskolor inkluderar även
40 transstudenter i det förebyggande arbetet. Hbtq-studenter skall fullt ut omfattas i alla styrdokument för
41 det förebyggande jämställdhetsarbetet.

42 Forskning kring hbtq-personers situation i samhället är i de flesta fall bristfällig. När det gäller transperso-
43 ners situation är den nära nog obefintlig. Inte minst gäller detta historisk forskning.

1 Dessa brister finns på alla nivåer i samhället, hos allt från vård, skola och omsorg till näringsliv, beslutsfat-
2 tare och media. Ett nationellt kunskapscenter med hbtq-inriktning skulle kunna svara mot de behov av
3 kunskap som behövs. Centret skulle fungera som kunskapsbas i nära samverkan med både forskarvärlden,
4 lärosäten för högre utbildning och hbtq-organisationer. För att beakta den marginaliserade ställning trans-
5 personer som grupp har kan centret ges i uppdrag att särskilt bevaka transpersoners rättigheter samt initi-
6 era och följa upp forskning om transpersoner.

7

8 **HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:**

- 9 • All personal inom förskola, skolbarnomsorg och skola ska ha hbtq-kompetens.
- 10 • Hbtq-kunskap ska ingå som obligatorium i relevanta utbildningar.
- 11 • Det ska inte vara tillåtet att bedriva skolor på konfessionell grund.
- 12 • En ”lex Sarah” införs i skolan
- 13 • Hbtq-perspektiv förs som en röd tråd från förskolan och upp genom hela skolan för elever.
- 14 • Alla barn och elever ska ha rätt till undervisning om könsnormer och jämställdhet, med ett per-
15 spektiv som inkluderar transpersoner.
- 16 • Alla barn och elever ska ha rätt till sex- och samlevnadsundervisning, fri från fördomar och som
17 bejakar lusten också utifrån hbtq-perspektiv.
- 18 • Det ska tillämpas ett normkritiskt förhållningssätt i förskolan, grundskolan, gymnasieskolan, vux-
19 enutbildningen och på folkhögskolor.
- 20 • Högre utbildning ska innehålla obligatoriska moment med hbtq-kunskap och normkritik där detta
21 är relevant i det framtida yrket.
- 22 • Samtliga läromedel och all undervisning ska vara fri från fördomar vad gäller hbtq-personer.
- 23 • Alla ungdomar ska ha tillgång till ungdomsverksamhet som är fria från fördomar och förtryck
- 24 • Elevhälsan skall aktivt arbeta förebyggande med hbtq-frågor för att minska den psykiska ohälsan
25 bland hbtq-ungdomar
- 26 • Öka elevinflytande så att man kan påverka sin situation i skolan.

27

1 ETT INKLUDERANDE ARBETSLIV

2 Arbeta är en central del av människors liv. En vuxen heltidsarbetande människa tillbringar en tredjedel av
3 sin vakna tid på arbetet. Hur arbetslivet är utformat är därför en viktig politisk fråga. Hbtq-personer deltar
4 inte i arbetslivet på samma villkor som andra arbetstagare och möts ofta av diskriminering och kränkande
5 behandling på grund av fördomar och okunskap. Det krävs genomtänkta insatser för att motverka fördo-
6 mar, okunskap och hbtq-fientlighet

7 Sveriges arbetsmarknad är en del av den gemensamma europeiska arbetsmarknaden. I grunden har EU
8 därför samma krav i alla medlemsstater på att stat och arbetsgivare ska förhindra diskriminering av hbtq-
9 personer.

10 I Sverige är arbetsgivare skyldiga att aktivt förebygga diskriminering med hänvisning till kön, etnisk tillhö-
11 righet, religion eller trosuppfattning. Det förebyggande arbetet ska ske i samverkan med de anställda, van-
12 ligtvis tillsammans med fackliga representanter. Det saknas däremot rättsliga krav att arbetsgivare ska ar-
13 beta förebyggande för att förhindra diskriminering med hänvisning till sexuell läggning, funktionshinder,
14 ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck.

15 Alla hbtq-personer ska ha lika möjligheter som andra att arbeta. För att det ska bli verklighet krävs med-
16 vetna insatser för att motarbeta fördomar, okunskap och hbtq- fientlighet. Som stöd för dessa insatser be-
17 hövs en lagstiftning som ger ett heltäckande skydd och samma skydds nivå som övriga diskriminerings-
18 grunder. Såväl arbetsgivare som fackliga organisationer ska ha skyldighet att säkra de anställdas rätt till lika
19 behandling och frånvaro av diskriminering.

20 Reglerna på arbetslivets område ska ta hänsyn till att arbetstagare och deras familjer flyttar mellan länder.
21 Ett starkt internationellt regelverk för arbetstagares rätt till likabehandling och skydd mot diskriminering
22 är nödvändigt.

23 Staten, regionerna/landstingen och kommunerna gör ständigt upphandlingar av varor och tjänster från
24 externa leverantörer. Sverige är ett föregångsland och har i EU alltid drivit frågor om mänskliga rättig-
25 heter. Krav på rättviseaspekter bör vara avgörande i offentlig sektors upphandling av varor och tjänster.
26 Den offentliga sektorn har ett särskilt ansvar att föregå med gott exempel vad gäller åtgärder mot diskrimi-
27 nering i arbetslivet och det offentliga ska ställa krav på sina leverantörer att de lever upp till samma krav.

28 Arbetsplatser som bejakar mångfald och jämlikhet får en ökad kreativitet, produktivitet och lönsamhet.
29 Arbetsgivare behöver öppna upp för mångfald. På så sätt kommer fler att känna sig trygga och komma till
30 sin rätt på arbetsmarknaden. Det gynnar individen, företaget och samhället.

1

2 **HBT-SOCIALDEMOKRATER SVERIGE ARBETAR FÖR ATT:**

- 3 • HBT-socialdemokrater och socialdemokratin agerar för att hela EU:s arbetsmarknad ska omfattas
4 av skydd mot diskriminering med hänvisning till sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck
- 5 • Det skapas ett forskningsinstitut som arbetar med forskning rörande arbetslivet.
- 6 • Fackföreningarna bör stärka sin hbtq-kompetens och bli bättre på att företräda sina hbtq-med-
7 lemmar samt att hbtq-frågor ska ingå i arbetsmiljöutbildningarna.
- 8 • Vid offentlig upphandling ska krav om antidiskrimineringsarbete regelmässigt ställas.
- 9 • Alla ska ha rätt att bära könskonträra uniformer eller kläder på arbetsplatsen, oavsett juridiskt
10 kön.
- 11 • Att diskrimineringsgrunderna könsöverskridande identitet eller uttryck samt funktionshinder änd-
12 ras till: könsidentitet och/eller könsuttryck samt normbrytande funktionsvariation.
- 13 • Diskrimineringslagen i sin helhet gäller på alla arbetsplatser oavsett storlek.